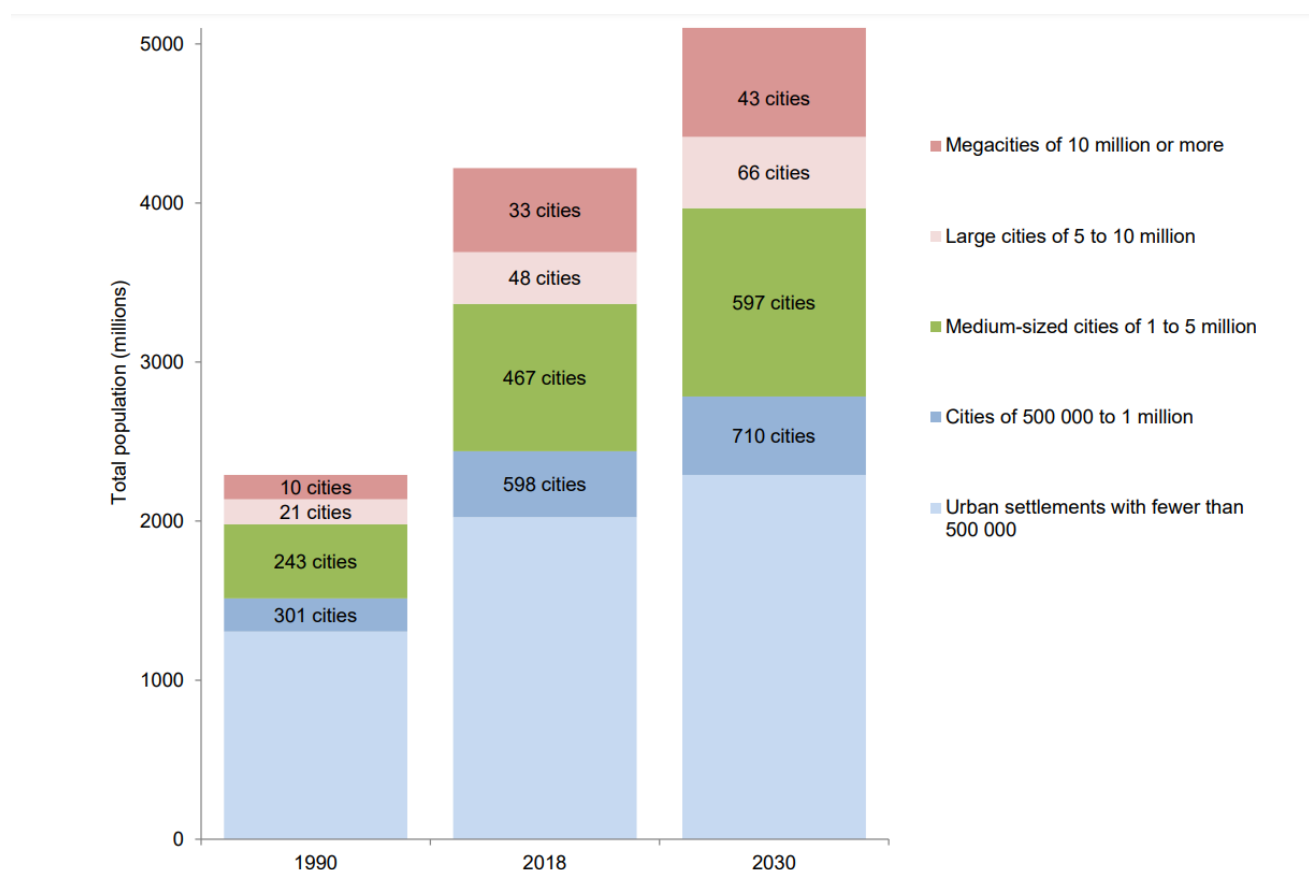

OSKA trendikaardid. Tööjõu- ja oskuste vajadust mõjutavad tulevikutrendid 2030

Linnastumine ja ränne kujundavad ühiskondi ümber

Trendi mõju avaldumine

1. **Maailma rahvastik kolib kasvavas tempos linnadesse elama.** ÜRO prognoosib, et aastaks **2050 elab umbes kaks kolmandikku** (68%) inimestest **linnades** (2018. aastal 55%). ([United Nations, 2019c \[1\]](#))
2. Maailmas on juba vähemalt 33 megalinna (üle 10 mln elaniku) ning nende elanikkond kasvab kiiresti. Aastal 2030 elab neis umbes 9% maailma elanikkonnast ning lisaks elab 1–10 mln elanikuga linnades veel 19% inimestest. **Suurem osa maailma elanikest elab aastal 2030 siiski veel maapiirkondades (40%) ja alla poole miljoni elanikuga linnades (27%).** ([European Strategy and Policy Analysis System, 2019 \[2\]](#); [PwC, 2018b \[3\]](#)) (vt ka joonis 7)

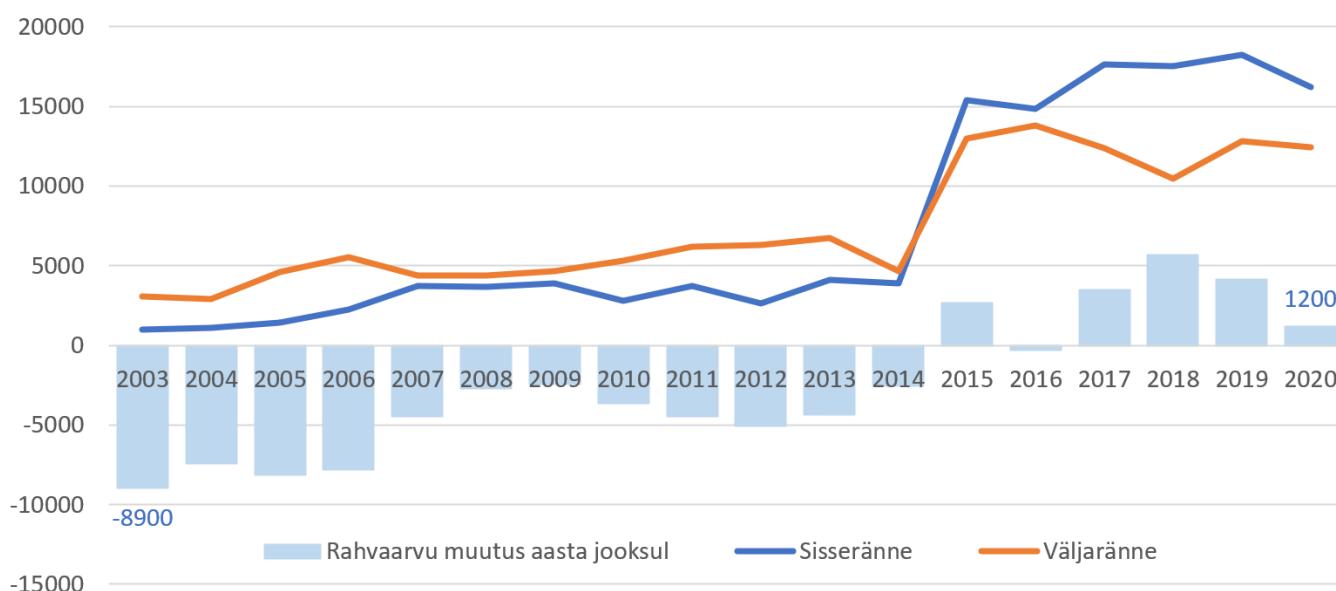

Joonis 7. Maailma linnade ja linnastute arv elanikkonna ja linnatüüpide järgi aastatel 1990, 2018 ja 2030.

Allikas: ÜRO ([United Nations, 2019c \[4\]](#))

3. **Linnastumise mustrid, kiirus ja põhjused on mitmekesised ning sõltuvad väga palju demograafilistest protsessidest.** Demograafilised trendid on omakorda seotud nii majanduslike, sotsiaalsete kui ka poliitiliste mõjusuundumustega ning pakuvad nii suur- kui ka väikelinnade arengule dünaamilist konteksti. ([Baumler jt, 2021 \[5\]](#))

4. **Paljud maailma riigid on huvitatud olema uute tehnoloogialinnade arendajad.** Visioonid moodsast, „uue ühiskonnamudeliga“ tehnoloogilisest urbanismist koondavad kujutlusi New Yorgi kultuurilisest mitmekesisusest ja elujõulisusest, Tokyo tõhususest ja innovatiivsusest ning Rootsi linnade jätkusuutlikust ja sotsiaalteenustele keskenduvast mudelist. ([CB Insights, 2021a \[6\]](#))
5. **2019. aastal elas 3,5% maailma rahvastikust ehk 272 mln inimest väljaspool sünniriiki** ([International Organization for Migration, 2019 \[7\]](#)). Mõne allika hinnangul on ligi pooled rahvusvahelistest migrantidest töörändajad, umbes 40% pererändajad ja umbes 10% suundrändajad ([Anniste, 2018a \[8\]](#); [United Nations, 2020a \[9\]](#)). Euroopas ja USA-s on peamiseks siiski pereränne, kusjuures otseselt tööränne on suhteliselt väike ([European Political Strategy Centre, 2019 \[10\]](#); [Immigration... \[11\]](#)).
6. **COVID-19 pandeemiast põhjustatud** piirangud rahvusvahelises rändes võisid vähendada väljaspool kodumaad elavate inimeste arvu 2020. aasta keskpaigaks umbes 2 mln võrra. **Suurim mõnes teises riigis sündinud inimeste arv oli 2020. aastal Euroopas – 87 mln**, kuid umbes 70% neist olid sündinud mõnes teises Euroopa riigis ehk rännati peamiselt EL-i sees. ([United Nations, 2020a \[12\]](#))
7. **Mõnes riigis on rändest saanud rahvastikumuutuste peamine komponent.** Aastatel 2010–2020 on Euroopa, Põhja-Ameerika, Põhja-Aafrika, Lääne-Aasia ning Austraalia ja Uus-Meremaa rändesaldo olnud positiivne. ([United Nations, 2019b \[13\]](#))
8. **Hinnanguliselt kümnes riigis ulatus negatiivne rändesaldo aastatel 2010–2020 üle 1 mln inimese piiri.** Paljude riikide puhul on see seotud eelkõige ajutise töörändega (nt Bangladesh, Nepal, Filipiinid), mõnes on see aga ajendatud relvakonfliktidest, vägivallast ja ebastabiilsest olukorrast koduriigis (nt Süüria, Venezuela, Myanmar). ([United Nations, 2020a \[14\]](#))
9. **Kui veel 2000. aastatel vähenes Eesti rahvaarv igal aastal 5000 – 10 000 inimese võrra, siis 2015. aastal rahvastiku kahanemine peatus** ning alates 2016. aastast on rahvaarv taas kasvanud. Suunamuutuse tingis peamiselt sisseänne, mis on märkimisväärselt kasvanud (vt joonis 8) ([Statistikaamet. Rahvastik soo ja vanuserühma järgi... \[15\]](#)).

Joonis 8. Rahvaarvu muutus aasta jooksul, sisseänne ning väljaränne aastatel 2003–2020. Allikas: Statistikaamet ([Statistikaamet. Rahvastik soo ja vanuserühma järgi... \[16\]](#); [Statistikaamet. Ränne soo, vanuserühma ja rände liigi... \[17\]](#))

10. Kuni 2014. aastani ületas Eestist väljarännanute arv aasta-aastalt sisseännet, kuid **2015. aastast** on olukord olnud vastupidine ning **Eesti rändesaldo positiivne**. 2020. aastal oli rändesaldo plussis ligi 3800 inimesega. ([Statistikaamet. Ränne soo, vanuserühma ja rände liigi... \[18\]](#); [Ots, 2020 \[19\]](#); [Anniste,](#)

[2018a \[20\]](#) Kokkuvõttes on alates EL-iga ühinemisest Eestisse saabunud ja Eestist lahkunud inimeste arv sisuliselt võrdne, kuid Eesti kodanike rändesaldo on olnud ligikaudu 30 000 inimese võrra negatiivne.

Vaata lisaks megatrendi [Rahvastikumuutused suunavad arengut](#).

Allikad

- [1. 4.](#) United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2019c). **World Urbanization Prospects 2018: Highlights (ST/ESA/SER.A/421)**. Kasutatud 23.05.2021, <https://population.un.org/wup/Publications/Files/WUP2018-Highlights.pdf>
- [2.](#) European Strategy and Policy Analysis System (ESPAS) (2019). **Global Trends to 2030: Challenges and Choices for Europe**. Gaub, F. (toim.). [doi:10.2872/074526](https://doi.org/10.2872/074526)
- [3.](#) PwC (2018b). **Workforce of the future: The competing forces shaping 2030**. Kasutatud 25.02.2021, <https://www.pwc.com/gx/en/services/people-organisation/workforce-of-the-future/workforce-of-the-future-the-competing-forces-shaping-2030-pwc.pdf>
- [5.](#) Baeumler, A., D'Aoust, O., Das, Maitreyi B., Gapihan, A., Goga, S., Lakovits, C., Restrepo Cavadid, P., Singh, G., Terraza, H. (2021). **Demographic Trends and Urbanization**. Washington, D.C.: World Bank Group. Kasutatud 24.05.2021, <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/260581617988607640/demographic-trends-and-urbanization>
- [6.](#) CB Insights (2021a). **12 Tech Trends To Watch Closely In 2021**. Kasutatud 10.03.2021, <https://www.cbinsights.com/research/report/top-tech-trends-2021/>
- [7.](#) International Organization for Migration (IOM) (2019). **World Migration report 2020**. Kasutatud 4.05.2021, https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf
- [8. 20.](#) Anniste, K. (2018a). **Rändetrendid maailmas, Euroopas ja Eestis**. Poliitikauuringute Keskus Praxis. RITA-ränne projekt. Kasutatud 28.03.2021, http://www.praxis.ee/wp-content/uploads/2018/02/rita_ranne.pdf
- [9. 12. 14.](#) United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020a). **International Migration 2020 Highlights (ST/ESA/SER.A/452)**. Kasutatud 24.05.2021, https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/undesa_pd_2020_international_migration_highlights.pdf
- [10.](#) European Political Strategy Centre (2019). **10 Trends shaping the future of work**. [doi:10.2872/69813](https://doi.org/10.2872/69813)
- [11.](#) **Immigration to the United States**. Wikipedia. Kasutatud 18.06.2021, https://en.wikipedia.org/wiki/Immigration_to_the_United_States
- [13.](#) United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2019b). **World Population Prospects 2019: Highlights. Ten key findings**. Kasutatud 22.03.2021, https://www.connaissancedesenergies.org/sites/default/files/pdf-actualites/WPP2019_10KeyFindings.pdf
- [15. 16.](#) **Statistikaamet. Rahvastik soo ja vanuserühma järgi, 1. jaanuar**. Statistikaameti andmebaas, tabel RV021. Kasutatud 23.05.2021, https://andmed.stat.ee/et/stat/rahvastik_rahvastikunaitajad-ja-koosseis_rahvaarv-ja-rahvastiku-koosseis/RV0211

17. 18. **Statistikaamet. Ränne soo, vanuserühma ja rände liigi järgi.** Statistikaameti andmebaas, tabel RVR03. Kasutatud 23.05.2021.

https://andmed.stat.ee/et/stat/rahvastik_rahvastikusundmused_ranne/RVR03

19. Ots, M. (toim.). (2020). **Professor: Eestis on toimunud rändepööre.** ERR, uudised, 17. jaanuar.

Kasutatud 22.03.2021, <https://www.err.ee/1025310/professor-eestis-on-toimunud-randepoore>